

ROUSKIS OY

Korvenmäen jäteaseman toimintojen laajennus

Ympäristövaikutusten arviointi

Arviointiohjelma

ROUSKIS

Yhteystiedot

Ilmarisenkatu 18
20520 TURKU
Kotipaikka Helsinki
Krnro 115.336
Puh. (02) 510 0500
Fax (02) 510 0501
E-mail: etunimi.sukunimi@poyry.fi

Maa ja Vesi Oy

Roger Aapola
toimistopäällikkö

Kai Vuorinen
projektipäällikkö

Copyright © Maa ja Vesi Oy.

Kaikki oikeudet pidätetään. Tätä asiakirjaa tai osaa siitä ei saa kopioida tai jäljittää missään muodossa ilman Maa ja Vesi Oy:n antamaa kirjallista lupaa.

KSE 1995:n mukaan copyright on Rouskis Oy:llä hankkeen tarvitsemassa laajuudessa

Esipuhe

Ympäristövaikutusten arviointi liittyy Korvenmäen jäteaseman toimintojen laajentamiseen, jota varten laaditaan ympäristölupahakemus ympäristönsuojeluasetuksen 169/2000 mukaisesti. Ympäristöluvan pohjaksi on parhaillaan laadittavana yleissuunnitelma 2003 (Maa ja Vesi Oy 2002). Yleissuunnitelma 2003:n mukainen toiminta sisältäen mm. pilaantuneiden maiden vastaanoton, välivarastoinnin, käsittelyn ja loppusijoituksen sekä yhdyskuntajätteiden käsittelyn toimintojen vaatimat aluevaraukset.

Yleissuunnitelma 2003:een pohjautuvan hankkeen tavoitteena on monipuolistaa entisestään Korvenmäen jäteaseman toimintoja. Hankkeella tähdätään nykytoimintojen ohella tulevaisuuteen ja toimintojen kehittämiseen pyrkien nostamaan kierrätyksen tasoa ja vähentämään lajittelemattomana kaatopaikalle sijoitettavan jätteen määrää.

Kyseessä on lakisääteinen ympäristövaikutusten arviointi. Lakisääteisen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA:n) lisäksi Korvenmäen jäteasemalle sijoittuvat toiminnot tarvitsevat ympäristönsuojelulain (86/2000) ja ympäristönsuojeluasetuksen (169/2000) tarkoittaman ympäristöluvan. Ympäristönsuojeluasetuksen (YSA 6 &:n 1 mom. 12 kohta) mukaisesti lupaviranomaisena kaatopaikan laajennushankkeen osalta toimii alueellinen ympäristökeskus.

Ympäristövaikutuksen arviointiohjelman on laatinut Rouskis Oy:n toimeksiannosta Maa ja Vesi Oy. Ympäristövaikutusten arvioinnin ovat laatineet Kai Vuorinen, Roger Aapola, Pasi Halme, Arto Muhonen ja Anne Eriksson.

Turussa 17.1.2003

Maa ja Vesi Oy

Tiivistelmä

YVA:sta vastaavat:

Toimitusjohtaja Jukka Heikkilä
Rouskis Oy
Helsingintie 541
24100 SALO
Puh. (02) 7276800
<http://www.rouskis.fi/>

Projektipäällikkö Kai Vuorinen
Maa ja Vesi Oy (konsultointi)
Ilmarisenkatu 18 B
20520 TURKU
Puh. (02) 5100 500
<http://soilandwater.poyry.com>

Yhteysviranomainen ympäristövaikutusten arvioinnissa:

Ylitarkastaja Seija Savo
Lounais-Suomen ympäristökeskus
PL 47
20810 Turku
p. (02) 525 3500

YVA:ssa tarkasteltavat toteuttamisvaihtoehdot:

VE 0 Jäteaseman toimintojen laajennuksen toteuttamatta jättäminen, jolloin alueen nykyisiä jätteiden käsittelytoimintoja täydennetään lain ja sen nojalla annettujen määräysten mukaisesti.

VE 1: Yleissuunnitelma 2003:n mukainen toiminta sisältäen mm. pilaantuneiden maiden vastaanoton, välivarastoinnin, käsittelyn ja loppusijoituksen sekä bio- että yhdyskuntajätteiden käsittelyn toimintojen vaatimat aluevaraukset.

VE 2: Yleissuunnitelma 2003:n mukainen toiminta ilman pilaantuneiden maiden vastaanottoa, välivarastointia, käsittelyä ja loppusijoitusta.

Jäteaseman toimintojen laajennuksen edellyttämät suunnitelmat, luvat ja muut toimenpiteet:

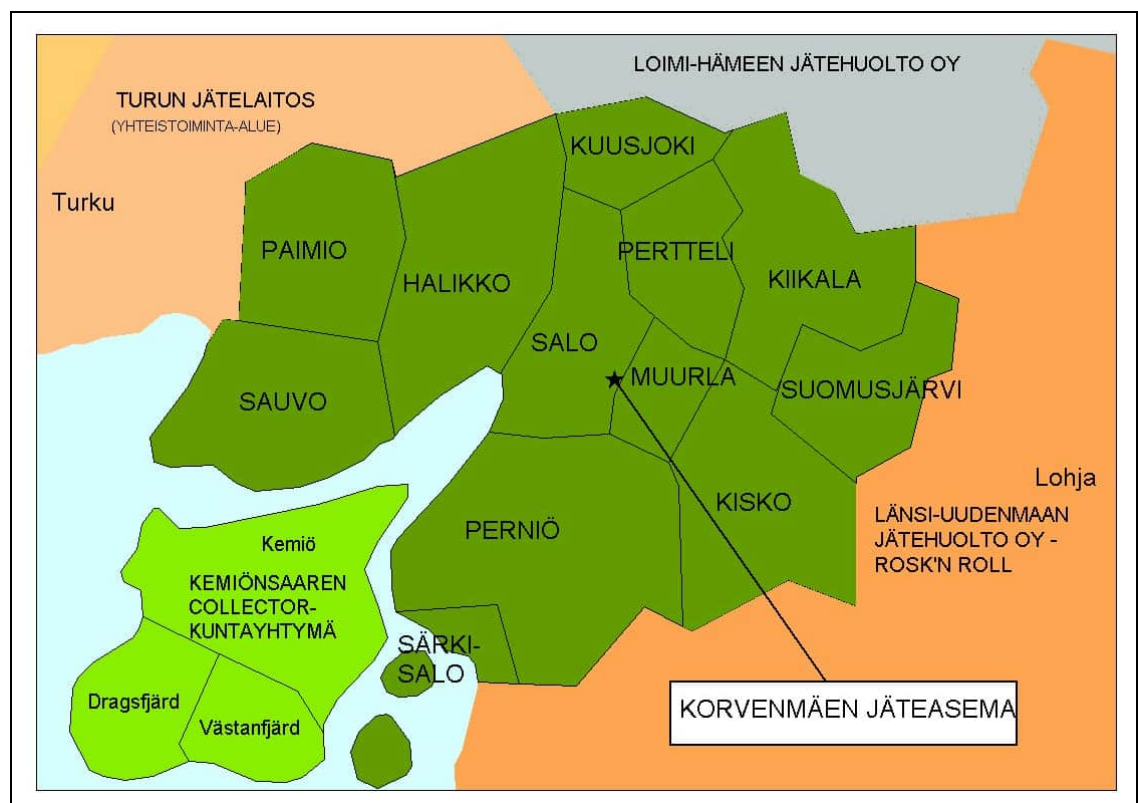
Lakisääteisen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA:n) lisäksi Korvenmäen jäteasemalle sijoittuvat toiminnot tarvitsevat ympäristönsuojelulain (86/2000) ja ympäristönsuojeluasetuksen (169/2000) tarkoittaman uusittavan ympäristöluvan. Ympäristönsuojeluasetuksen (YSA 6 §:n 1 mom. 12 kohta) mukaisesti lupaviranomaisena toimintojen laajennushankkeen osalta toimii alueellinen ympäristökeskus. Toiminnassa mahdollisesti tarvittavat maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset luvat käsittelee Salon kaupungin rakennusvalvontaviranomainen.

Esipuhe**Tiivistelmä****Sisältö**

1	JOHDANTO	6	
2	YVA-MENETTELY	6	
2.1	Menettelyn tavoitteet	6	
2.2	Menettelyn kulku	7	
2.3	Tiedottaminen ja vuorovaikutus	8	
2.4	Suunnittelu, päätöksenteko ja toteuttamisaikataulu	9	
3	HANKKEEN YLEISKUVAUS	10	
3.1	Korvenmäen jäteaseman sijainti	10	
3.2	Yleiskuvaus Korvenmäen jäteasemasta	10	
3.2.1	Yhtiön henkilökunta ja tehtäväjako	10	
3.2.2	Toiminnot nykyisen ympäristöluvan mukaan	11	
3.2.3	Toiminnot Yleissuunnitelma 2003:n mukaan	11	
3.2.4	Hankkeen tavoitteet	11	
3.3	Jätehuollon valtakunnalliset tavoitteet	12	
4	JÄTTEIDEN VASTAANOTTO	13	
4.1	Kaatopaikalle sijoitettavan jätteen määrä ja laatu	13	
4.1.1	Yhdyskunta- ja teollisuusjäte	13	
4.1.2	Hyödynnettävät rakennus ja teollisuusjätteet	14	
4.1.3	Pilaantuneet maat	15	
4.2	Kaatopaikan täyttötilantarve	16	
4.3	Jätteiden kaatopaikkakelpoisuus	16	
4.4	Erilaisten jätteiden määrittely	17	
Liitteet			
Liite 1	Sijaintikartta 1:30 000	Liite 5	Lähimmät pohjavesialueet
Liite 2	Vahvistettu seutukaava 1:50 000	Liite 6	Yleissuunnitelman 2003 mukaiset rakennealueet
Liite 3	Salon vahvistettu yleiskaava 1:20 000	Liite 7	Tarkkailupistekartta
Liite 4	Muurlan yleiskaava 1:20 000		

1 JOHDANTO

Rouskis Oy:n toiminta liittyy tiiviisti valtakunnallisen jätehuollon tehostamiseen ja uudelleen järjestämiseen. Korvenmäen jäteasema, jossa Rouskis Oy:n toimii, on yksi monista valtakuntamme jäteasema-alueista. Rouskis Oy (Salon Seudun Jätehuolto Oy vaihtoi 16.8.2002 nimensä) on 12 kunnan - Halikko, Kiikala, Kisko, Kuusjoki, Muurla, Paimio, Perniö, Pertteli, Salo, Sauvo, Suomensjärvi ja Särkisalo - yhteisesti omistama jätehuoltoyhtiö. Toimintaan liittyy myös Kemiönsaaren Collector kuntayhtymä (Kemiö, Dragsfjärd ja Västansfjärd). Yhtiö on perustettu 1992 huolehtimaan osakaskuntien alueella syntyvien jätteen turvallisesta loppusijoituksesta ja jätehuollon kehittämisestä yhteistyössä kuntien kanssa. Rouskis Oy:n lähimmät jätelaitokset (sulkeissa alueen asukasmäärä 2002) ovat Länsi-Uudenmaan jätehuolto Oy (125 000 as.), Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy (116 000 as.) ja Turun jätelaitos (229 000 as.). Rouskis Oy:n toimialueella asukkaita on yli 65 000 (Jätelaitosyhdistys ry 2003).

Kuva 1. Rouskis Oy:n osakaskunnat ja lähimmät jätelaitokset.

Rouskis Oy:lle tehtävä Yleissuunnitelma 2003:een perustuvan hankkeen tavoitteena on monipuolistaa entisestään Korvenmäen jäteaseman toimintoja. Hankkeella tähdätään nykytoimintojen ohella tulevaisuuteen ja toimintojen kehittämiseen pyrkien nostamaan kierrätyksen tasoa ja vähentämään lajittelemattomana kaatopaikalle sijoitettavan jätteen määrää. Toimintojen monipuolistuessa laaditaan myös YVA- raportti.

2 YVA-MENETTELY

2.1 Menettelyn tavoitteet

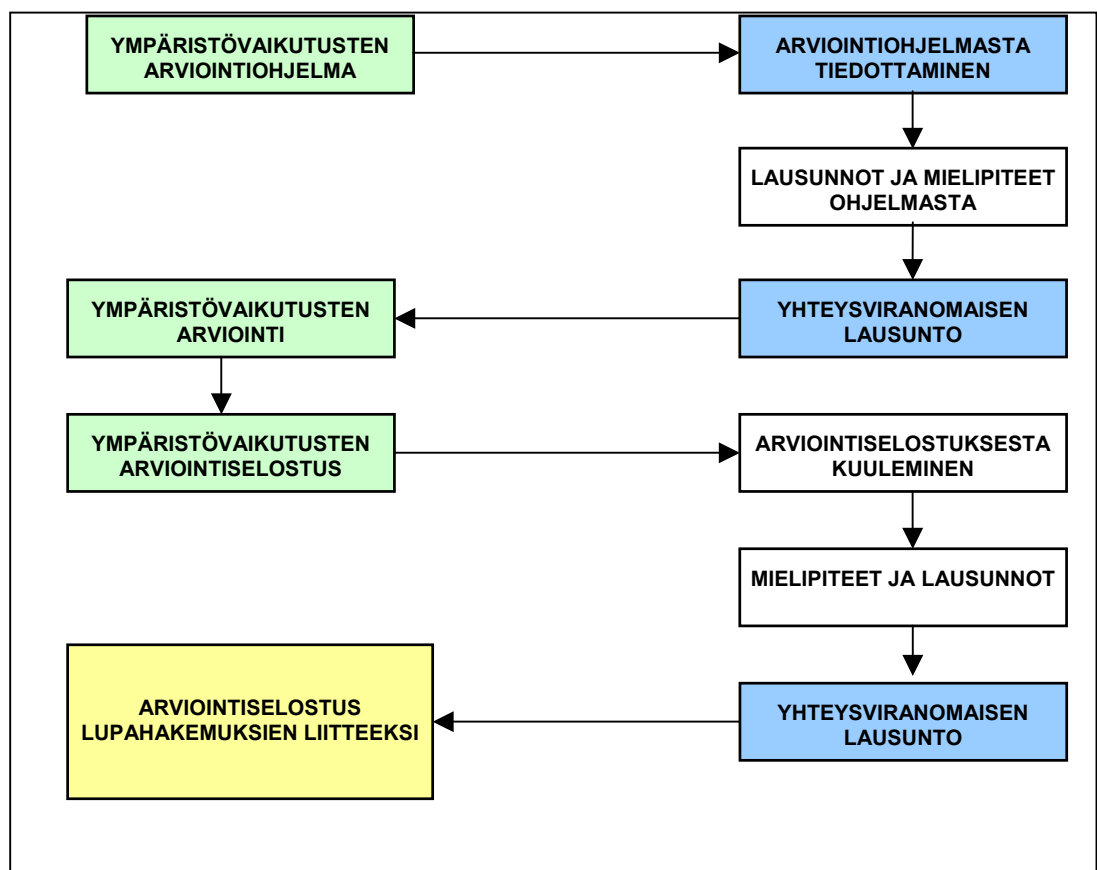
Ympäristövaikutukset arvioidaan tämän YVA-ohjelman mukaisesti. Ohjelma sisältää suunnitelman siitä, miten hankkeen ja sen vaihtoehtojen vaikutukset selvitetään ja arvioidaan. Arvioinnin tulokset kootaan arviointiselostukseen.

Lakisääteisen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA:n) lisäksi Korvenmäen jäteasemalle sijoittuvat toiminnot tarvitsevat ympäristönsuojelulain (86/2000) ja ympäristönsuojeluasetuksen (169/2000) tarkoittaman uusitun ympäristöluvan. Ympäristönsuojeluasetuksen (YSA 6 §:n 1 mom. 12 kohta) mukaisesti lupaviranomaisena kaato-paikan laajennushankkeen osalta toimii alueellinen ympäristökeskus.

YVA -menettelyn tavoitteena on ympäristövaikutusten arvioinnin edistäminen ja yhtenäinen huomioonottaminen päätöksenteossa ja suunnittelussa sekä kansalaisten tiedon-saannin ja osallistumismahdollisuuksien lisääminen. YVA -menettelyn yleinen kulku on esitetty kuvassa 2.

2.2 Menettelyn kulku

Menettely alkaa ympäristövaikutusten arviointiohjelman eli YVA -ohjelman laadinnalla. Arviointiohjelmassa esitetään kuvaus hankkeesta ja työsuunnitelma sen ympäristövaikutusten arvioimiseksi. YVA -ohjelman ja siitä annettujen mielipiteiden ja lausuntojen pohjalta selvitetään hankkeen ympäristövaikutukset ja laaditaan ympäristövaikutusten arviointiselostus.

Kuva 2. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn yleinen kulku.

YVA-selostuksen laatimista varten kootaan olemassa oleva aineisto ja tehdään tarvittaessa erillisiä lisäselvityksiä, jotka mahdollistavat vaikutusten arvioinnin ja tiettyjen ympäristökysymysten tarkemman käsittelyn. YVA -selostuksessa esitetään:

- tarkennettu kuvaus hankkeesta
- toteuttamisvaihtoehdot
- hankkeen vaatimat luvat ja päätökset

- hankkeen ja sen vaihtoehtojen suhde muihin ohjelmiin
- ympäristövaikutusten arvioinnissa käytetyt menetelmät
- selvitys ympäristöstä
- arvio hankkeen rakentamisen ja käytön ympäristövaikutuksista
- ympäristövaikutusten arviointiin vaikuttavat epävarmuustekijät
- selvitys hankkeen ja sen vaihtoehtojen toteuttamiskelpoisuudesta
- ehdotus toimiksi, joilla ehkäistään tai rajoitetaan haitallisia ympäristövaikutuksia
- ehdotus ympäristövaikutusten seurantaohjelmaksi
- kuvaus arviointimenettelyn ja siihen liittyvän osallistumisen järjestämiseksi

Arviointiohjelman valmistuttua kansalaisilla ja eri intressiryhmillä on mahdollisuus esittää siitä mielipiteitään samoin kuin myöhemmin YVA –selostuksestakin. Arviointimenettelyn yhteysviranomaisena toimii Lounais-Suomen ympäristökeskus.

Lounais-Suomen ympäristökeskus pyytää viranomaisilta lausunnot sekä YVA –ohjelmasta että –selostuksesta. Yhteysviranomaisen tehtävänä on huolehtia siitä, että ympäristövaikutusten arviointimenettely järjestetään asianmukaisella tavalla, ilmoittaa julkisesti hankkeen vireille tulosta ja nähtävillä olostä sekä koota kaikki ohjelmasta ja selostuksesta annetut lausunnot ja mielipiteet. Niiden perusteella se antaa oman lausuntonsa. YVA –menettely päättyy, kun yhteysviranomainen toimittaa lausuntonsa YVA –selostuksesta hankkeesta vastaavalle ja hanketta käsitteleville lupaviranomaisille.

YVA –selostus ja yhteysviranomaisen siitä antama lausunto toimitetaan ympäristölupahakemuksen liiteasiakirjana lupaviranomaisille. Lupapäätöksestä on käytävä ilmi, miten arviointi ja siitä annettu lausunto on otettu lupaharkinnassa huomioon.

Jotta ympäristövaikutusten arviointiin saadaan mukaan erilaisten intressitahojen näkemykset, hanketta varten on perustettu ohjausryhmä ja työryhmä. Niiden tarkoituksena on osallistua ympäristövaikutusten arviointiprosessiin sen kaikissa vaiheissa. Työryhmän muodostavat tilaajan puolesta Jukka Heikkilä, Tommi Itkonen, konsultin edustaja Kai Vuorinen/Roger Aapola. Ohjausryhmässä ovat edustettuina seuraavat tahot:

Rouskis Oy – Jukka Heikkilä, Tommi Itkonen
Salon kaupunki – Pirkko Paranko, Kari Nenonen
Lounais-Suomen ympäristökeskus – Lassi Liippo
Varsinais-Suomen Liitto – Hannu Aavikko
Maa ja Vesi Oy –Roger Aapola, Kai Vuorinen

2.3 Tiedottaminen ja vuorovaikutus

Ympäristövaikutusten arviointiprosessissa tiedottamisen tavoitteena on tarjota ajan tasasta tietoa hankkeesta, sen suunnittelun etenemisestä ja YVA –menettelystä sekä antaa mahdollisimman selkeä käsitys hankkeen ympäristövaikutuksista. Eri intressiryhmien ja hankkeesta vastaavan välistä vuorovaikutusta ohjaa sitä varten perustettu ohjaus- ja seurantaryhmä. Ryhmien toiminnalla ja yleisötilaisuuksilla pyritään paitsi jakamaan tietoa hankkeesta, mutta myös antamaan kansalaisille myös mahdollisuus esittää mielipiteitä ja näkemyksiä hankkeesta sekä sen vaikutusten arvioinnista koko YVA –prosessin ajan.

Työ-, ohjaus- ja seurantaryhmien toiminnalla ja yleisötilaisuuksilla pyritään paitsi jakamaan tietoa hankkeesta antamaan kansalaisille myös mahdollisuus esittää mielipiteitä ja näkemyksiä hankkeesta sekä sen vaikutusten arvioinnista koko YVA –prosessin ajan.

Työryhmän rooli ja tehtävät

Työryhmän jäsenet osallistuvat ympäristövaikutusten arviointiprosessiin sen kaikissa vaiheissa. Työryhmän jäsenet tekevät varsinaisen YVA-ohjelman ja -selostuksen. YVA-selostuksen vaiheessa vaikutusten arvioinnin suorittaa konsultti. Arvioinnin valmistuksessa huomioidaan YVA-ohjelman aikana saadut viranomaisten lausunnot, ihmisten mielipiteet sekä työ-, ohjaus- ja seurantaryhmän kommentit.

Ohjausryhmän rooli ja tehtävät

Kahdeksanhenkinen ohjausryhmä osallistuu ympäristövaikutusten arviointiprosessiin sen kaikissa vaiheissa, ohjaamalla koko YVA -hanketta ja varmistaa eri työvaiheissa eri intressiryhmien, seurantaryhmän ja hankkeesta vastaavan välistä vuorovaikutusta.

Seurantaryhmän rooli ja tehtävät

YVA -prosessin vuorovaikutteista osallistumista varten on koottu seurantaryhmä, jonka muodostavat lähialueen naapurusto, yritykset ja yhteisöt. Seurantaryhmään voidaan ottaa mukaan muitakin intressiryhmien edustajia, mikäli halukkuutta ilmenee. Seurantaryhmän avulla on tarkoitus varmistaa tiedonkulku ja -vaihto hankevastaavan, ohjausryhmän, viranomaisten, hankkeen vaikutuspiirin asukkaiden, selvitysten laatijoiden ja muiden hankkeeseen liittyvien tahojen välillä. Seurantaryhmä seuraa kokouksissaan ympäristöselvitysten laadintaa ja edistymistä.

Seurantaryhmä osallistuu ympäristövaikutusten arviointiprosessiin sen kaikissa vaiheissa. Seurantaryhmä pitää kaksi kokousta YVA-prosessin aikana, ensimmäinen ennen ohjelman nähtäville asettamista ja toinen kerta ennen YVA-selostuksen nähtäville asettamista. Seuraavan kerran seurantaryhmä kokoontuu mm. keskustelemaan YVA-ohjelman nähtävillä olon jälkeen kevättalvella (erillinen kutsu) laadituista selvityksistä ja YVA-selostuksen luonnoksesta. Näin selvityksiä on mahdollista suunnata eri osapuolten oleellisimmiksi katsomille alueille työn edetessä.

Median rooli

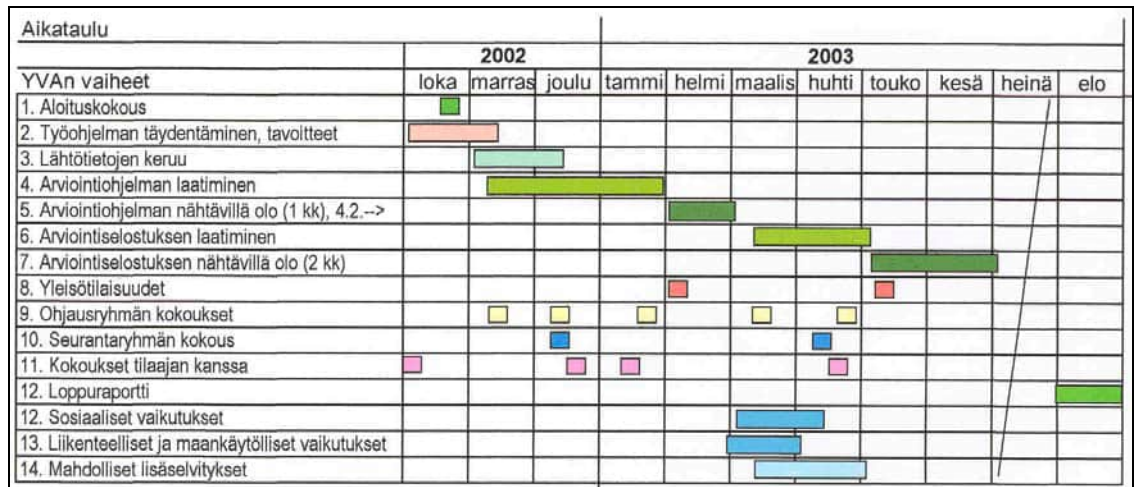
Ympäristövaikutusten arvioinnissa sekä YVA-ohjelman että YVA-selostuksen esittämisen yhteydessä pidetään mediatilaisuus. Tiedotustilaisuuteen voivat vapaasti osallistua niin lehdistön kuin muun median edustajat. Tiedotus tapahtuu paikallislehden välityksellä, jotta kuulutukset ja muut tiedotteet ovat kaikkien asianomaisten saatavilla. Viralliset tiedotukset tapahtuvat Salon Seudun Sanomien kautta. Lisäksi YVA-ohjelman nähtävilläolon yhteydessä on saatavilla tiedotuslehtinen, jota jaetaan myös Rouskis Oy:n lähialueille.

YVA -lain (267/99 ja 468/94) 8 §:n mukaan yhteysviranomaisen on kuulutettava arviointiohjelmasta ja arviointiselostuksesta hankkeen arvioidulla vaikutusalueella. Kuuluttaminen tapahtuu paikallislehden välityksellä, jotta kuulutukset ja muut tiedotteet ovat kaikkien asianomaisten saatavilla. Paikallislehtenä on Salon Seudun Sanomat.

2.4 Suunnittelu, päätöksenteko ja toteuttamisaikataulu

Hankkeen YVA-prosessi pyritään toteuttamaan kokonaisuudessaan ennen syksyä 2003. Arviointiohjelma on tarkoitus saada valmiiksi tammikuun loppuun mennessä 2003. Arviointiselostus olisi tarkoitus saada nähtäville touko-kesäkuun vaihteessa. YVA:n sujuva eteneminen on eduksi Rouskis Oy:n toiminnan jatkumiselle ja ympäristölupaproses-

sin etenemiselle. Kuvassa 3 esitetään ympäristövaikutusten arvioinnin etenemisaikataulu.

Kuva 3. YVA-prosessin aikataulu, päivitetty 24.1.2003.

3 HANKKEEN YLEISKUVAUS

3.1 Korvenmäen jäteaseman sijainti

Korvenmäen jäteasema sijaitsee liitteen 1 mukaisesti noin 6 km Salon kaupungista keskustasta Helsingin suuntaan, VT 1:n varressa. Jäteasema sijoittuu kallioalueelle. Kalliolouhinta jatkuu alueen eteläpuoleisella kallioalueella. Pohjoispuolella on VT 1. Jäteaseman valtatiepuoleisella reunalla on noin 50 m leveä metsävyöhyke. Alueen kaakkoisosassa on peltoa. Muuten alueen ympäristö on metsäistä, topografialtaan vaihtelevaa ja kalliomäkien ja -kourujen hallitsemia.

3.2 Yleiskuvaus Korvenmäen jäteasemasta

Rouskis Oy:n palveluksessa on tällä hetkellä henkilökuntaa 13 henkeä. Jäteaseman työtehtävät on jaettu siten, että jätteiden vastaanotto, käsittely ja loppusijoitus voidaan hoitaa turvallisesti ja ammattitaidolla.

3.2.1 Yhtiön henkilökunta ja tehtäväjako

- toimitusjohtaja
- käyttöpäällikkö (työnjako, kaatopaikkakelpoisuudet, pilaantuneet maat ja tekniset asiat).
- palvelu- ja ympäristöpäällikkö (jätehuollon suunnittelu, pienjäte ja sekajätteiden aluekeräysjärjestelmien toteutus).
- toimistopäällikkö (laskutus ja reskontra).
- suunnittelija (yhteisastiamaksut ja jätehuoltorekisterit).
- jätehuoltoteknikko (työnjohto, hyöty- ja sekajätteiden aluekeräysjärjestelmien toteutus ja seuranta).
- jäteneuvoja (jäteneuvonta, ongelmajätekierrokset ja tempauskeräykset).
- vastaanottaja (jätteen vastaanotto vaa'alla, siirtoasiakirjamenettelyt, opastus, neuvonta ja tiliasiakassopimukset).

- laitosmies (jätteen vastaanotto vaa'alla, pienjäteasemien hoito, opastus, neuvonta, kiinteistöjen ja laitteistojen kunnossapito sekä ongelmajätteet).
- laitosmies, 2 kpl (konetyöt, ongelmajätteet, opastus, neuvonta ja pienjäteasemien hoito).
- kaksi toimistosihtööriä (yhteisastiamaksut, jätehuoltorekisterit ja toimiston yleiset työt).

3.2.2 Toiminnot nykyisen ympäristöluvan mukaan

Korvenmäen jäteaseman nykyiset toiminnot on jaoteltu seuraavasti:

- Tavanomaisen jätteen loppusijoituspaikka (kaatopaikka)
- Jätteiden pienerien vastaanottokenttä
- Hyötyjätteiden vastaanotto- ja käsittelyalue
- Öljyisten maiden ja vesien vastaanottoaltaat
- Ongelmajätteiden vastaanotto- ja varastorakennus
- Vastaanottoalue ja vaaka
- Toimisto- ja sosiaalitilat
- Konehalli
- Aitaukset, portit ja opasteet
- Tieyhteydet

3.2.3 Toiminnot Yleissuunnitelma 2003:n mukaan

Korvenmäen jäteaseman yhteyteen on suunniteltu seuraavia täydentäviä toimintoja nykyisten lisäksi:

- Pilaantuneiden maiden vastaanotto-, välivarastointi-, käsittelyalue- ja loppusijoitusalue
- Yhdyskuntajätteiden käsittely
- Biojätteen käsittely
- Laajennusalueiden pohjarakenteet
- Salon kaupungin maankaatopaikka (käytössä)
- Öljyisten maiden ja vesien vastaanottoalue
- Ongelmajätteiden mahdollinen loppusijoitus
- Ajoneuvojen ja jäteastioiden pesualue

Alueelle on tehty uusia tilavarauksia jätteiden varastointi- ja käsittelytoiminnoille. Liitteessä 6 esitetään nykyiset ja tulevat rakennealueet (laitosvaraukset).

3.2.4 Hankkeen tavoitteet

Rouskis Oy:n (ja sen osakaskuntien) päätavoitteita hankkeessa on:

- kaikki alueella muodostuvat yhdyskuntajätteet saadaan asianmukaiseen käsittelyyn
- toteuttaa alueellista jätehuoltoa Salon seudulla uuden lainsäädännön mukaisesti
- hyötykäytön lisääminen mm. paperi-, pahvi-, pakkasmateriaali-, lasi-, metalli-, puu- ja energijätteen osalta
- biojätteiden keräyksen ja käsittelyntehostaminen
- yhdyskuntajätteen käsittelyn tehostaminen
- tavanomaisen kaatopaikkajätteen määrän vähentäminen
- läheisyysperiaate jätteiden käsittelyssä ja turvallisessa loppusijoituksessa

- pilaantuneiden maa-ainesten käsittely ja turvallinen loppusijoitus
 - kenttärakenteiden toteutus hyödyntäen stabiloituja pilaantuneita maita
 - kaatopaikan kustannustehokas täyttötilavuuden lisääminen hyödyntäen stabiloiduista pilaantuneista maista tehtävää reunavallia

3.3 Jätehuollon valtakunnalliset tavoitteet

Jätehuollon määrälliset ja laadulliset tavoitteet:

- jätteiden synnyn ehkäiseminen
- hyödyntämisasteen nostaminen
- jätteiden haitallisuuden vähentäminen
- jätehuollon aiheuttamien terveys- ja ympäristöhaittojen ehkäiseminen

Näiden tavoitteiden saavuttaminen tuo mukanaan huomattavia säästöjä alkuperäisraaka-aineiden ja energian kulutuksen vähenemisenä. Myös päästöt alenevat. Jätehuollon osalta arvioidaan kustannusten kuitenkin kohoavan yli puolella. Ympäristöyritysten Liitto (2003).

Tavoitteet yhdyskuntajätteen osalta

Yhdyskuntajätteiden osalta tavoitteet ovat mm. seuraavat:

- yhdyskuntajätteen määrä on vuonna 2005 vähintään 15 prosenttia pienempi, kuin kasvuennusteiden mukaan voisi odottaa
- jätteiden hyödyntämisaste nostetaan vähintään 70 prosenttiin vuoteen 2005 mennessä

Muita tavoitteita ovat mm.

- ongelmajätteiden talteenoton tehostaminen
- kaatopaikkojen tason parantaminen
- kierrätyksen ja raaka-aineena hyödyntämisen tehostaminen
- laitospölyn jätteenkäsittelyn lisääminen
- koulutuksen ja valistamisen lisääminen

Valtakunnallisen jättesuunnitelman tavoitteiden saavuttamista tarkistetaan ympäristöministeriön jätealan yhteistyöryhmässä.

Tavoitteet kotitalousjätteiden osalta

Yhdyskuntajätteestä noin kolmasosa tai korkeintaan puolet on kotitalousjätettä. Kotitalouksien kulutus on moninkertaistunut tällä vuosisadalla ja näin myös jätteiden määrä on lisääntynyt huomattavasti. Ympäristöyritysten Liitto (2003).

Yhdyskuntien jätehuollon uudet järjestämismallit tuovat enemmän vastuuta ja velvoitteita kotitalouksille. Näiden noudattamisen varassa on pitkälti koko järjestelmän toimivuus ja asetettujen tavoitteiden saavuttaminen. Keräys pyritään tekemään jokaiselle kansalaiselle mahdollisimman helpoksi, on kuitenkin otettava kustannukset huomioon myös tässäkin suhteessa. Kotitaloudet voivat vaikuttaa hyvin paljon kaatopaikoille menevän jätteen määrään lisäämällä lajittelua ja näin tehostamalla kierrätystä. Ympäristöyritysten Liitto (2003).

4 JÄTTEIDEN VASTAANOTTO

Valtakunnallisen jätesuunnitelman mukaan yhdyskuntajätteistä on hyödynnettävä vuoteen 2005 mennessä 70 %. Lisäksi jätehuollon kehittämisen tavoitteena on, että jätehuollosta ei aiheudu haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle. Rouskis Oy:ssä selvitetään eri vaihtoehtoja jätteiden hyötykäytön lisäämiseksi ja se pyritään aktiivisesti lisäämään hyötykäyttöön päätyvien jätteiden määrää.

Korvenmäen jäteasemalle varaudutaan ottamaan tulevaisuudessa vastaan tavanomaisia jätteitä, erityisjätteitä, hyötyjätteitä, pilaantuneita maita sekä kotitalouksien ja teollisuuden ongelmajätteitä. Lisäksi yhtiö varautuu bio- ja yhdyskuntajätteiden käsittelyyn sekä tarvittaessa ongelmajätteiden loppusijoitusalueen perustamiseen.

Jätteiden luokittelussa ja määrittelyssä on viimevuosina tullut jätteiden vastaanottoon ja käsittelyyn vaikuttavia merkittäviä muutoksia. Lisää merkittäviä muutoksia on odotettavissa jatkossakin mm. kaatopaikkakelpoisuusmäärittelyihin ja jätteiden luokitteluun..

4.1 Kaatopaikalle sijoitettavan jätteen määrä ja laatu

Rouskis Oy:n osakaskuntien (Halikko, Kiikala, Kisko, Kuusjoki, Muurla, Paimio, Perniö, Pertteli, Salo, Sauvo, Suomusjärvi ja Särkisalo) sekä Kemiönsaaren Collector kuntayhtymän (Kemiö, Dragsfjärd ja Västanfjärd) alueen asukasluku on noin 73 000 asukasta. Salon alueelle väkiluvun on ennustettu kasvavan vuosina 2002-2010 noin 200-250 henkeä vuodessa, mikä vastaa noin 1 % kasvua vuodessa. Vuoden 2010 jälkeen kasvun on ennustettu olevan noin 100-150 henkeä vuodessa. Turun alueella väkiluvun muutos on ollut vuodesta 2000 vuoteen 2001 + 0,7 %.

Vaikka yhtiön toimialueen väkiluvun ja jätteiden tuottamisen arvioidaan kasvavan oletetaan loppusijoitettavan jätteen kokonaismäärän pysyvän vuoden 2001 tasolla, koska jätteiden lajittelua tehostetaan samanaikaisesti.

4.1.1 Yhdyskunta- ja teollisuusjäte

Jättemääräarvion perusteella kaatopaikalle loppusijoitettavan tavanomaisen jätteen kokonaismäärä on tulevaisuudessa arviolta 29 000 t/a. Taulukossa 1 on esitetty arvio jäteasemalle vastaanotettavista ja loppusijoitettavista tavanomaisista jätteistä. Jättemääräarviot on laadittu vuosien 1999-2001 aikana jäteasemalla pidetyn vaakakirjanpidon perusteella.

Taulukko 1. Arvio alueelle loppusijoitettavista tavanomaisista jätteitä. Eri jätenimikkeiden määrä voi vaihdella vuosittain, mutta loppusijoitettavan jätteen kokonaismäärä ei kuitenkaan muutu merkittävästi. Taulukossa esitettyjen jätenimikkeiden lisäksi kaatopaikalle voidaan sijoittaa myös muita tavanomaisiksi jätteiksi luokiteltavia jätteitä ja lievästi pilaantuneita maita.

Jätteen tunnusnumero	Jätenimike	Loppusijoitus (t/a)
03 01	Puun käsittelyssä sekä levyjen ja huonekalujen valmistuksessa syntyvät jätteet	50
02 01	Maataloudessa, puutarhataloudessa, vesiviljelyssä, metsätaloudessa, metsästyksessä ja kalastuksessa syntyvät jätteet	30
08 01	Maalien ja lakkojen valmistuksessa, sekoituksessa, jakelussa, käytössä ja poistossa syntyvät jätteet	10
10 01	Voimalaitoksissa ja muissa polttolaitoksissa syntyvät jätteet (lukuun ottamatta nimikeryhmää 19)	10
10 02	Rauta- ja terästeollisuudessa syntyvät jätteet	5
10 13	Sementin, kalkin ja laastin sekä näistä valmistettujen tuotteiden valmistuksessa syntyvät jätteet	450
12 01	Metallien ja muovien muovauksessa sekä fysikaalisessa ja mekaanisessa pintakäsittelyssä syntyvät jätteet	55
16 01	Romu-ajoneuvot eri liikennemuodoissa ja romuajoneuvojen purkamisessa ja ajoneuvojen huollossa syntyvät jätteet	10
17 09 04	Rakentamisessa ja purkamisessa syntyvät jätteet, joita ei voida käyttää hyödyksi.	3000
17 05	Maa-ainekset (ei sisällä pilaantuneita maa-aineksia)	700
17 06	Eristysaineet ja asbestia sisältävät rakennusaineet	120
18 01	Synnytyslaitoksissa, taudinmäärityksessä, sairaanhoidossa tai sairauksien ennaltaehkäisyssä syntyvät jätteet	10
19 08	Jätevedenpuhdistamoissa syntyvä jäte, jota ei ole mainittu muualla	450
20 01	Yhdyskuntajätteet, yksilöidyt jätelajit	60
20 03	Muut yhdyskuntajätteet	24 000
YHTEENSÄ		28 960 t/a

4.1.2 Hyödynnettävät rakennus ja teollisuusjätteet

Tavanomaisen jätteen lisäksi jäteaseman alueelle vastaanotetaan jätteitä, jotka hyödynnetään alueen tie- ja kenttärakenteissa sekä kaatopaikan peitossa. Lisäksi hyötyjätteitä voidaan toimittaa muualle hyödynnettäviksi. Taulukossa 2 on esitetty arvio rakenteissa hyödynnettävien jätteiden määrästä.

Taulukko 2. Arvio rakenteissa hyödynnettävien jätteiden vastaanottomääräistä.

Jätteen tunnusnumero	Jätenimike	Loppusijoitus (t/a)
10 09	Rautametallien valimojätteet	10 000
16 03	Epäkurantit tuotteiden valmistuserät ja käyttämättömät tuotteet	700
17 01	Rakentamisessa ja purkamisessa syntyvät jätteet	2000
17 03	Bitumiseokset, kivihiiliterva ja -tervatuotteet	3 000
20 03	Puutarha- ja puistojätteet	100
YHTEENSÄ		15 800 t/a

Jättemääräarviot pohjautuvat vuosien 1999-2001 aikana alueella toteutuneisiin jättemääriin. Yksittäisten jätenimikkeiden määrät voivat vaihdella vuosittain ja alueelle voidaan

vastaanottaa myös muita kuin taulukossa esitettyjen jätenimikkeisiin luokiteltavia hyödynnettäviä jätteitä.

4.1.3 Pilaantuneet maat

Korvenmäen jäteasemalle rakennetaan pilaantuneiden maiden vastaanotto- ja välivarastokenttä. Alueella välivarastoidaan pilaantuneita maamassoja, pilaantuneiden maamassojen kaltaisia jättejakeita sekä teollisuuden sivutuotteita, jotka ominaisuuksiensa perusteella soveltuvat käsittelyyn ja/tai hyötykäyttöön. Taulukossa 3 on esitetty määräarviot ja eri käsittelyvaihtoehtojen keskiarvopitoisuudet alueelle vastaanotettavista pilaantuneista maista.

Taulukko 3. Arvio jäteasemalle vastaanotettavista pilaantuneista massoista.

Massojen haitta-aineet	Määrä-arvio	Max. pitoisuus toiminnan alussa (mg/kg)	Käsittelymenetelmä
Lievästi pilaantuneet maat	20 000 t/a	Tapauskohtaisesti, lievästi pilaantuneita tavanomaisen jätteen kaatopaikalle kelpaavia maita	Ei käsittelyä, käyttö kaatopaikan esipeittoon ja rakenteisiin
Epäorgaanisia haitta-aineita sisältävät maat Massojen orgaanisten aineiden pitoisuudet ovat alle 5 * SAMASE raja-arvojen. Bitumistabiloinnissa alle 15 * SAMASE raja-arvojen.	50 000 t/a	Epäorgaanisten aineiden pitoisuudet korkeintaan 100 * SAMASE raja-arvon Suurempia pitoisuuksia sisältävien massojen soveltuvuus käsittelyyn selvitetään erikseen tapauskohtaisesti.	Stabilointi, pesu, elektrodialyysi tai kapselointi
Orgaanisia haitta-aineita sisältävät maat (esim. öljyiset maat)	20 000 t/a	< 100 * SAMASE raja-arvo Suurempia pitoisuuksia sisältävien massojen soveltuvuus käsittelyyn selvitetään erikseen tapauskohtaisesti.	Kompostointi, stabilointi, terminen käsittely, pesu tai kapselointi
VOC -yhdisteitä ja kloorattuja liuottimia sisältävät massat	5 000 t/a	< 100 * SAMASE raja-arvo Suurempia pitoisuuksia sisältävien massojen soveltuvuus käsittelyyn selvitetään erikseen tapauskohtaisesti.	Alipainekäsittely ja kompostointi
Dioksiinit, furaanit ja PCB	5 000 t/a	< 100 * SAMASE raja-arvo Kaikkien massojen soveltuvuus käsittelyyn selvitetään erikseen.	Välivarastointi, terminen käsittely, stabilointi ja eristäminen luvan saaneeseen paikkaan tai kapselointi alueelle
KÄSITTELY JA LOPPUSIJOTUS YHTEENSÄ		100 000 t/a	
VÄLIVARASTOINTI YHTEENSÄ		50 000 t/a	

Välivarastoinnin edellytykset on esitetty luvussa 6.8.1. Pilaantuneiden maiden käsitte-lymenetelmät ja loppusijoitus on esitetty luvuissa 6.8.1 ja 6.8.2.

4.2 Kaatopaikan täyttötilantarve

Jättemääräarvion perusteella kaatopaikalle sijoitetaan vuodessa noin 29 000 t tavan-omaista jätettä. Jätteen tilavuusasteen täyttöalueelle tiivistettynä arvioidaan olevan noin $0,8 \text{ t/m}^3$, jolloin vuotuinen täyttötilantarve on noin $36\,000 \text{ m}^3/\text{a}$. Lisäksi alueelle tarvitaan esipeittomateriaalia, jonka tarve on noin 10-20 % tiivistetyn jätteen tilavuudesta eli noin $3\,600\text{--}7\,200 \text{ m}^3/\text{a}$.

Rouskis Oy:n alueella kaatopaikan esipeittoon on käytetty lievästi pilaantuneita maita, joita on vuoden 2002 alkupuolelle vastaanotettujen määrien perusteella saatavilla noin $15\,000 \text{ t/a}$ eli noin $8\,000 \text{ m}^3/\text{a}$. Lisäksi kaatopaikan sisäisissä teissä ym. rakenteissa hyödynnetään hyötyjakeita noin $15\,700 \text{ t/a}$ eli noin $12\,000 \text{ m}^3/\text{a}$. Em. laskelmien perusteella kaatopaikan vuotuinen täyttötilantarve on noin $44\,000\text{--}57\,000 \text{ m}^3$.

Rouskis Oy varautuu loppusijoittamaan kaatopaikalle n. $40\,000 \text{ t/a}$ yhdyskuntajätettä, n. $20\,000 \text{ t/a}$ lievästi pilaantuneita maita. Lisäksi Rouskis Oy varautuu puhdistettujen pilaantuneiden maiden sijoittamiseen kaatopaikalle, jos maille ei ole osoitettavissa muuta hyötykäyttökohdetta. Tällöin vuodessa tarvittava kaatopaikan täyttötilavuus, tulee olemaan huomattavasti suurempi.

4.3 Jätteiden kaatopaikkakelpoisuus

Kaikista jäteasemalle tuotavista ja tällä hetkellä alueelta jatkokäsittelyyn toimitettavista jätetuormista laaditaan siirtoasiakirja. Teollisuusjätteen ja pilaantuneiden maiden osalta esitetään selvitys tai asiantuntijalausunto jätteen kaatopaikkakelpoisuudesta.

Jätteen kaatopaikkakelpoisuus on selvitettävä Valtioneuvoston päätös kaatopaikoista (VNP 861/97) ja sen liitteen 2 määräysten mukaisesti. Jätteen kaatopaikkakelpoisuuden selvittämisvelvollisuus on jätteen haltijalla tai muulla tuojalla. Kaatopaikkakelpoisuuden arviointi perustuu jätteestä tehtävään kaatopaikkakelpoisuustestiin tai asiantuntija-arvioon ja toisaalta kaatopaikan ympäristösuojelujärjestelmien tasoon. Jätteen arviointi perustuu seuraavien ominaisuuksien tarkasteluun: jätteen koostumus ja alkuperä, jätteen orgaanisen aineksen määrä ja hajoavuus, jätteen haitallisten aineiden määrä ja niiden liukoisuus sekä jätteen ja jätteestä muodostuvan kaatopaikkaveden ekotoksikologiset ominaisuudet. Lisäksi on huomioitava että jätettä ei saa laimentaa vain kaatopaikkakelpoisuuden täyttämiseksi. Jätteen käsittely kiinteyttämällä ja stabiloimalla on kuitenkin mahdollista.

Jäte, joka on asumisessa syntynyttä tai siihen rinnastettavaa jätettä, ei vaadi erikseen kaatopaikkakelpoisuusselvitystä. Jätteiden kaatopaikkaluokitus on seuraava:

- ongelmajätteen (=vaarallisen jätteen) kaatopaikka
- tavanomaisen jätteen kaatopaikka
- pysyvän jätteen kaatopaikka

Rouskis Oy:llä on vastuu ja velvollisuus kaatopaikan hoitajana tehdä päätös onko jokin jäte kaatopaikkakelpoista Korvenmäen kaatopaikoille. Kaatopaikkakelpoisuusmäärittelyssä noudatetaan kulloinkin voimassa olevia lakeja ja määräyksiä.

4.4 Erilaisten jätteiden määrittely

Jäte (jätelaki 1072/1993) on aine tai esine, jonka sen haltija on poistanut, aikoo poistaa taikka on velvollinen poistamaan käytöstä. Ongelmajäte on puolestaan jäte, joka kemiallisen tai muun ominaisuutensa takia voi aiheuttaa erityistä vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Ongelmajätteiden luokittelu tehdään jäteluettelon perusteella (1.1.2002 alkaen, yleisimpien jätteiden ja ongelmajätteiden luettelo asetus 1129/2001):

- Luokittelu vaaraominaisuuksien perusteella; jäte on ongelmajäte, jos sillä on yksikin asetuksen 1129/2001 liitteessä 4 määritellyistä vaaraominaisuuksista (H-luokat esim. räjähtävä, hapettava, helposti syttyvä, syttyvä, ärsyttävä, haitallinen, myrkyllinen, syöpää aiheuttava, syövyttävä, tartuntavaarallinen, lisääntymiselle vaarallinen, perimää vaurioittava, H12-13 ja ympäristölle vaarallinen) ja haittaa aiheuttavien aineiden pitoisuudet ylittävät ongelmajätteen raja-arvot (liite 4:n muutos, asetus 1128/2001)
- Ongelmajäte raja-arvon arviointi pohjautuu pääsääntöisesti kemikaalilainsäädäntöön sekä siellä aineiden ja valmisteiden luokittelussa sovellettaviin sääntöihin ja menettelyihin (tärkeimmät säädökset STM:n luokitusperusteasetus 807/2001 ja STM:n aineluettelo 624/2001).

Nykyisin ongelmajätteiksi katsotaan mm. seuraavat materiaalit: maalit, öljyt, akut, paristot, loisteputket, lääkkeet, kylmälaitteet, sähkö- ja elektroniikkaromu (SER), asbestipitoinen jäte, romuautot ja kestopuu.